

Amerikaanse verkiezingen in het nieuws

Inhoudsopgave

Docentenhandleiding	3
Vooraf Nieuwsservice aanvragen	4
Start opdracht. Wat weet je al?	5
Opdracht 1: De Verkiezingen	6
Opdracht 2: Democraten en Republikeinen	7
Opdracht 3: Feiten en meningen	9
Opdracht 4: Framing	10
Opdracht 5: Nepnieuws	12
Aanvullende opdrachten	14
Debat	14
Amerikaanse verkiezingen in cartoons	16
Maak je eigen nieuwsquiz	17

Amerikaanse verkiezingen in het nieuws 2020 - Voortgezet onderwijs is een uitgave van Nieuws in de klas. De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in het voortgezet onderwijs.

© Nieuws in de klas, Amsterdam
Uitgave oktober 2020
Samenstelling en redactie: Janneke van Wijk
Hoofd- en eindredactie: Chris van Hall
Kaart voorblad: Wikimedia CC0 1.0

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

e: info@nieuwsindeklas.nl
w: www.nieuwsindeklas.nl

Docentenhandleiding

Het nieuws over de Amerikaanse verkiezingen biedt gelegenheid om les te geven over de Verenigde Staten en het kiesstelsel. Leerlingen volgen de berichtgeving, lezen verschillende meningen en gaan zelf actief op zoek naar nieuws. Door aan de slag te gaan met deze lesbundel krijgen de leerlingen een beeld over het politieke systeem in de Verenigde Staten en de berichtgeving daarover.

Het nieuws volgen

In dit document vindt u enkele lessuggesties om uw leerlingen opdrachten te geven waarbij ze gebruikmaken van het nieuws. Met behulp van dag- en weekbladen, de Nieuwsservice Digitaal en diverse nieuwswebsites bekwamen uw leerlingen zich in verschillende vaardigheden. Zo ontdekken zij nieuwe woorden en de betekenis daarvan, vergroten zij hun tekst- en nieuwsbegrip en leren zij reflecteren op de berichtgeving.

Korte nieuwsberichten kunnen al heel handig zijn om een beeld te krijgen van een nieuwsfeit. Maar ook reacties op artikelen op nieuwssites zijn heel leerzaam: de meningen van anderen leveren inspiratie op voor de vorming van een eigen mening. Het volgen van nieuws draagt bij aan taalvaardigheid, mediawijsheid en burgerschap van leerlingen.

Nieuws in de klas zet het nieuws in als lesinstrument om leerlingen te helpen zich te informeren over actuele ontwikkelingen.

Aan de slag met het nieuws

Nieuws is op zichzelf al bruikbaar lesmateriaal. Door het nieuws te volgen en artikelen te zoeken zijn leerlingen bezig met taal, informatie selecteren en verwerken. Het nieuws volgen, draagt bij aan de algemene ontwikkeling en is een voorwaarde voor burgerschap.

Vooraf Nieuwsservice aanvragen

Nieuws in de klas stelt dag- en weekbladen kosteloos beschikbaar voor het onderwijs. U kunt de Nieuwsservice aanvragen, zodat de leerlingen het nieuws kunnen volgen, de berichtgeving kunnen vergelijken en bespreken. De verkiezingen zijn op 3 november 2020. De winnaar wordt op 20 januari 2021 ingezworen. U kunt de nieuwstitels laten bezorgen vanaf maandag 2 november. Uw aanvraag moet dan uiterlijk 25 oktober 2020 bij ons verwerkt zijn.

- **Bezorgdienst voor docenten:** U ontvangt twee weken lang twee exemplaren per dag van één of meerdere dag- en weekbladen naar keuze op school of bij u thuis
- **Bezorgdienst voor leerlingen:** Alle leerlingen ontvangen twee weken lang één exemplaar van een nieuwstitel van uw keuze op hun thuisadres. U bepaalt welke leerling welke titel ontvangt en wanneer
- **Nieuwsservice Digitaal:** Met de Nieuwsservice Digitaal krijgen docenten en leerlingen toegang tot de digitale edities van nieuwstitel.

Stappen om kosteloos nieuwstitels te ontvangen:

1. Maak een account aan op <https://mijn.nieuwsindeklas.nl>
2. Vul uw persoonlijke gegevens in en de gegevens van uw school (inclusief BRIN nummer).
3. Maak een keuze: Geef aan welke dag- en weekbladen u wilt ontvangen, op welk adres en in welke periode. U ontvangt aangevraagde nieuwstitels twee weken lang zes dagen per week (met uitzondering van weekbladen, deze komen één keer per week uit). Voor een overzicht van de nieuwstitels, zie <https://www.nieuwsindeklas.nl/onze-diensten/overzicht-nieuwstitels/>

Bekijk vooraf de quiz van Prodemos.

[U kunt met de leerlingen meedoen aan de quiz: Wie is de Amerika Expert?](#)

Dossiers met artikelen over de verkiezingen

Nieuwsmedia verzamelen artikelen over de Amerikaanse verkiezingen in dossiers. Kijk voor een overzicht van dossiers van meerdere nieuwstitels op:

<https://www.nieuwsindeklas.nl/lesmateriaal/lespakket/amerikaanse-presidentsverkiezingen/>

Start opdracht. Wat weet je al?

Voordat je de opdrachten gaat maken ga je een quiz doen. Wat weet je al van de Amerikaanse Verkiezingen?

[Wie is de Amerika Expert](#)

Quiz van ProDemos.

Achtergrondinformatie Het Amerikaans kiesstelsel

Voorafgaand aan de voorverkiezingen moeten Amerikanen zich laten registreren als kiezer om een stem uit te kunnen brengen. Ze kunnen zich registreren als Democraat, Republikein of onafhankelijke kiezer. Hiermee kunnen zij deelnemen aan de voorverkiezingen binnen de eigen partij.

De Amerikaanse verkiezingen bestaan uit vier onderdelen:

1. De voorverkiezingen zijn van februari tot juni. In deze periode kiezen de stemgerechtigden afgevaardigden. Afgevaardigden zijn volksvertegenwoordigers die tijdens de partijconventies op één van de kandidaten zullen gaan stemmen.
2. De partijconventies in juli en augustus. De afgevaardigden van zowel de Democratische als de Republikeinse partij brengen hun stem uit. Een kandidaat die door 2161 afgevaardigden wordt gekozen kan als presidentskandidaat voor de presidentsverkiezingen worden voorgesteld.
3. Campagne. De twee gekozen kandidaten starten hun campagne door het hele land en gaan zo de strijd aan om de Presidentsverkiezingen. Naast de campagne nemen de presidentskandidaten deel aan televisiedebatten om kiezers te overtuigen.
4. Verkiezingen. De verkiezingen zijn op 3 november 2020. Iedere staat krijgt een aantal kiesmannen toebedeeld op basis van het aantal inwoners. Daarnaast heeft iedere staat recht op minimaal drie kiesmannen ongeacht het aantal inwoners. Tijdens de presidentsverkiezingen kunnen alle stemgerechtigden hun stem uitbrengen op één van de presidentskandidaten. De kandidaat met de meeste stemmen krijgt alle kiesmannen in de desbetreffende staat. Uiteindelijk zal de kandidaat met de meeste kiesmannen over alle staten de presidentsverkiezingen winnen.

Opdracht 1: De Verkiezingen

Tijdens de strijd om de verkiezingen staan verschillende onderwerpen centraal zoals:

1. De Coronacrisis;
2. Vrijgekomen zetel in het Hooggerechtshof;
3. Protesten tegen racisme en politiegeweld;
4. De economie;
5. Klimaatverandering;
6. De betrouwbaarheid van de verkiezingen;

a. Zoek voor twee onderwerpen hierboven een artikel in een krant.

Noteer bronvermelding

Artikel 1:

Bronvermelding:

Artikel 2:

Bronvermelding:

b. Lees de artikelen aandachtig. Dekt de kop de lading van de artikelen? De kop kan een soort hele korte samenvatting zijn of aandacht trekken om het artikel te lezen. Daarmee gaan nuances verloren.

Welke nuance mis je als je alleen de kop leest?

.....
.....
.....
.....

c. Kun je een andere kop bedenken die beter past?

.....
.....

d. Ruth Bader Ginsburg was een van de bekendste rechters van de VS en was een van de negen leden van het Amerikaanse Hooggerechtshof sinds 1993. In een verklaring die Ginsburg vlak voor haar dood liet optekenen zei ze dat het haar grootste wens was dat er pas een nieuwe rechter zou worden benoemd na de presidentsverkiezingen van begin november. De verklaring werd voorgelezen door haar kleindochter. Zoek in de nieuwstitels informatie op en beschrijf wat

voor soort rechter zij was. Waarom wilde zij dat een nieuwe rechter pas benoemd wordt na de presidentverkiezingen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Opdracht 2: Democraten en Republikeinen

In Nederland is er altijd een vaste datum waarop je je stem uitbrengt. Maar wat als je die dag een operatie moet ondergaan? In Nederland machtig je dan een ander. Inwoners van de Verenigde Staten kunnen in bepaalde staten al eerder hun stem uitbrengen. Dat komt tijdens de coronacrisis extra goed uit: door vroeg te stemmen kan de drukte in de stembureaus gespreid worden.

- a. Bekijk dit artikel in de Volkskrant
<https://www.volkskrant.nl/kijkverder/t/2020/de-amerikaanse-verkiezingen-uitgelegd-in-10-heldere-vragen-en-antwoorden/hoe-wordt-de-president-gekozen/>.

Van veel staten kunnen ze al voorspellen wat de uitkomst van de stemming zal zijn. Andere staten worden 'swing states' (zogenoemde schommelstaten) genoemd. Vul bij onderstaande staten in of de Republikeinen of de Democraten populair zijn en wat schommelstaten zijn.

Californië:	Alabama:	New York:	New Mexico
Colorado:	Pennsylvania:	Florida:	North Carolina:
Idaho:	Alabama:	Montana:	Missouri
Hawaiï:	District of Columbia:	Georgia:	Texas:

Bron: Economist

- b.** Florida is een staat met veel inwoners, er zijn daar dus veel kiesmannen te winnen. Florida heeft een andere populatie dan veel andere staten. Zoek op en noteer wat de bevolking van Florida bijzonder maakt.

.....
.....

- c.** Welke politieke onderwerpen zullen in Florida eerder populair zijn?

.....
.....

- d.** Trump vertegenwoordigt de Republikeinen en Biden de Democraten. Ga op zoek in de nieuwstitels en noteer hieronder de titels van de artikelen waarin of de naam Trump of de naam Biden voorkomt. Schrijf erachter de naam van de nieuwstitel waar je het gevonden hebt

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Tip: kijk bij de dossiers met artikelen van verschillende nieuwstitels

<https://www.nieuwsindeklas.nl/lesmateriaal/lespakket/amerikaanse-presidentsverkiezingen/>

- e. Krijg je op basis van de nieuwstitels een beeld bij Trump en Biden? Maak van zowel Trump als Biden een korte beschrijving met feiten wat je over hen weet.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Opdracht 3: Feiten en meningen

Nieuwsmedia berichten over het laatste nieuws. Maar niet alle berichtgeving gaat over het laatste nieuws: vaak bieden nieuwsmedia juist achtergronden en commentaren bij de actualiteit. Dat doen ze aan de hand van verschillende [journalistieke genres](#). Die verschillende genres krijgen een plek in de rubrieken van de nieuwstitels. In die verschillende soorten artikelen komen feiten en meningen aan bod.

Wat is een feit

- Het is een vaststaand gegeven
- Het is objectief
- Het is controleerbaar (het is waar of niet waar)

Wat is een mening

- Een persoonlijk gevoel of oordeel
- Het is subjectief
- Je kunt het er mee eens of oneens zijn
- Het is niet controleerbaar

- a. Ga op zoek in de verschillende rubrieken van de nieuwstitels naar 3 artikelen die gaan over de Amerikaanse Verkiezingen. Noteer de titel, de bron en geef aan of er alleen feiten in voorkomen of ook meningen.

1
2
3

- b. Welke van de gevonden artikelen vind jij het interessantst? Leg uit waarom je dat vindt.

.....
.....
.....
.....
.....

- c. Weet je ook tot welk [journalistieke genre](#) de gevonden artikelen bij horen? Noteer dit.

.....

Opdracht 4: Framing

Misschien ben je het woord framing weleens tegengekomen. Framing is een manier om een boodschap over te brengen, door die boodschap te plaatsen binnen een bestaand kader. Door het gebruik van specifieke woorden of beelden bij het onderwerp is er sneller duidelijk wat er wordt bedoeld. Framing wordt gebruikt om mensen te overtuigen. Met de keuze voor bepaalde woorden of beelden beïnvloed je de beeldvorming omdat die positief of negatief kan zijn. Het maakt bijvoorbeeld uit of je iemand een vrijheidsstrijder noemt of een terrorist. En een villasubsidie klinkt anders dan hypotheekrenteaftrek.

Frames maken gebruik van de connotaties van een woord; de bijbetekenis of gevoelswaarde van een woord. Denotatie staat juist voor de directe betekenis van het woord.

Politici maken gebruik van frames omdat het nieuwe beeld makkelijk te onthouden is en je er sneller een mening over vormt. Tegenstanders worden op deze manier in de verdediging gedrukt. Frames spelen vaak in op gevoelens en emoties. Bij debatten wordt er gretig gebruik gemaakt van framing en andere taalstrategieën.

- a. Joe Biden wordt door Trump vaak 'Sleepy Joe' genoemd. Beschrijf de directe betekenis en de bijbetekenis van dit frame.

Directe betekenis:

.....
.....

Bijbetekenis:

.....
.....

- b.** Ga op nieuwssites en met de Nieuwstitels Digitaal op zoek naar voorbeelden van framing en noteer bronvermelding.
Tip: Zoek steeds op Amerikaanse Verkiezingen en een andere term bijvoorbeeld racisme, immigratie of corona.

Citaat met framing	Naam nieuwstitel	Titel bericht	Naam auteur	Datum

- c.** Lees <https://www.trouw.nl/nieuws/china-als-schurk-in-amerikaanse-verkiezingsstrijd-is-trump-of-biden-sterker~b8279211/>
Kan je beschrijven welke frames hier gebruikt worden

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Opdracht 5: Nepnieuws

Onder nepnieuws verstaan we berichten die uit valse informatie bestaan en bedoeld zijn om te misleiden. Vaak zijn deze berichten geschreven om geld te verdienen aan het aantal kliks. Soms worden ze ook geschreven om de publieke opinie te beïnvloeden. Nepberichten maken vaak gebruik van sensationele koppen die ervoor zorgen dat de lezer erop klikt en het bericht veel wordt gedeeld. Hoe meer er op het bericht geklikt wordt, hoe vaker het op social media en in zoekmachines verschijnt.

Daarnaast bestaat er ook satirisch nieuws. Dit nieuws is niet bedoeld om te misleiden, maar is bedoeld om zaken uit het nieuws uit te vergroten of op de hak te nemen.

Trump heeft het vaak over fakenieuws. Het lijkt dat hij onwettig nieuws snel als nepnieuws kwalificeert en inzet om de journalistiek in een kwaad daglicht te zetten. Zoals Eric Mouthaan, RTL correspondent in Amerika zegt: 'Trump heeft met zijn voortdurende aanvallen op de pers zijn publiek gevaccineerd tegen de journalistiek'. Het gevolg van het verdacht maken van journalisten, is dat mensen zich openstellen voor radicale boodschappen en complottheorieën. Als een krant kritisch is over het handelen van Trump dan reageert hij gewoon met 'Fake news'.

Kritisch denken

Kritisch denken is een vaardigheid die zorgt dat je vragen stelt en niet alles voor waar aanneemt. Maar ook dat je je gezonde verstand gebruikt en weet wat je wel vertrouwt. De [journalistieke werkwijze](#) biedt een aantal waarborgen om vertrouwen op te kunnen bouwen. Eigenlijk zou elke lezer deze werkwijze ook moeten toepassen (gebruik meerdere bronnen, bronnen checken, hoor wederhoor, enzovoort).

Een complotdenker is iets anders dan een kritisch denker. Een complotdenker staat niet open voor ontlastende feiten. Dat wordt ook wel een tunnelvisie genoemd. In relatie met de Amerikaanse Presidentsverkiezingen lees je vaak over QAnon. QAnon is een complottheorie. De aanhangers geloven dat er een wereldwijd netwerk is van regeringsfunctionarissen en andere elitefiguren die in het geheim de wereld besturen en kwaad willen.

Een checklist kan helpen om gestructureerd te kijken of je met nepnieuws te maken hebt. www.nieuwsindeklas.nl/checklist-nepnieuws

Maak gebruik van bovenstaande checklist bij het maken van deze opdracht.

- a. Welke andere benamingen zijn er voor nepnieuws? Noem er minimaal twee en omschrijf wat het verschil is.

.....
.....

- b. Ga in nieuwstitels op zoek naar een onderwerp en verzin een kop en twee regels voor een nepnieuwsbericht.

.....
.....

- c. Ga in nieuwstitels op zoek naar een onderwerp en verzin een kop en twee regels voor een satirisch nieuwsbericht.

.....
.....

- d. Hoe helpen de [journalistieke regels](#) bij het tegengaan van nepnieuws?

.....
.....
.....

- e. Zoek een bericht en probeer de checklist erop toe te passen. Lukt dat?

.....
.....

- f. Zoek nu een bericht waarvan Trump heeft gezegd dat het nepnieuws is of een bericht over QAnon. Probeer vervolgens met de checklist het bericht te analyseren. Noteer je bevindingen.

.....
.....
.....
.....
.....

Aanvullende opdrachten

Debat

Het eerste televisiedebat tussen de presidentskandidaten Trump en Biden was een chaos. Ze praatten door elkaar, luisterden niet en speelden op de man. Het debat was dan ook bijna niet te volgen.

Het Nederlands debatinstuut heeft [10 vuistregels voor een debat](#) opgesteld. Neem deze door.

a. Bekijk het debat

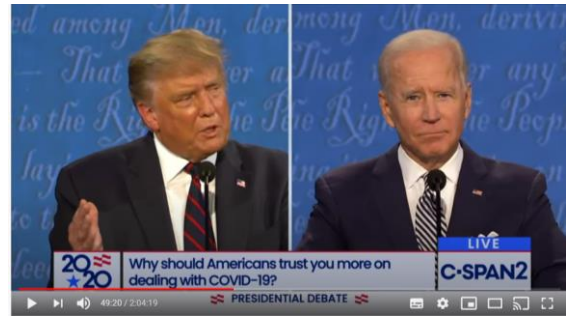
Kijk gezamenlijk het debat of een samenvatting op het digibord.

Bij [OP1 vanaf 1:04](#).

Of kijk het debat terug in het Engels op

[Youtube](#) vanaf 27:45

[RTL Nieuws](#) (samenvatting)

- Laat een deel van de leerlingen letten op de inhoud en noteren welke onderwerpen besproken worden. Welke argumenten kunnen ze reproduceren?
- Laat de andere helft letten op het proces. Laat ze noteren wat er beter zou kunnen in de spelregels van het debat.

Bespreek de bevindingen.

b. Vergelijk twee analyses

De Telegraaf: [Biden werd weggeblazen door felle Trump](#)

Nu.nl: Debat Trump en Biden: [‘De kiezer is de grootste verliezer’](#)

Wat zijn de verschillen tussen de analyses?

.....

.....

.....

Wat zijn de overeenkomsten van de analyses?

.....

.....

.....

c. Organiseer een debat

Leerlingen reageren op stellingen naar aanleiding van de Amerikaanse Presidentsverkiezingen en discussiëren hierover. Ze gebruiken nieuwsmedia om hun argumenten voor te bereiden.

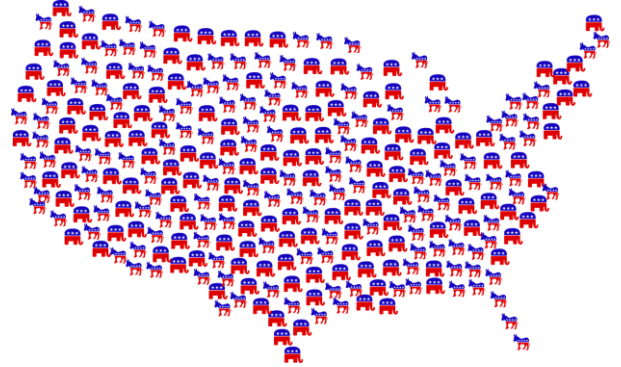
Voorbeelden van stellingen:

- De belastingen moeten hoger.
- De overheid heeft de coronacrisis goed aangepakt.
- De VS moet de muur langs Mexico voltooiën.
- Sociaal media platforms moeten rechts extremistische berichten verwijderen.
- Verkiezingscampagnes uitsluitend met publiek geld financieren.
- VS moeten opnieuw in het klimaatakkoord van Parijs stappen.
- Het is terecht dat de Verenigde Staten uit de WHO zijn gestapt.
- Ieder land krijgt de leider die het verdient.

Amerikaanse verkiezingen in cartoons

- a. De Republikeinen worden aangeduid als olifant en de Democraten als Ezel. Niet heel flatteus zou je denken. Zoek uit waar deze beelden vandaan komen.

De WIBA Methode

- b. Zoek een cartoon of strip die ingaat op de Amerikaanse Presidentsverkiezingen.

Leg de cartoon uit volgens onderstaand principe.

Een handig hulpmiddel om cartoons te leren begrijpen, is de WIBA-methode:

W=Waarnemen (Ik zie..)

Noteer wat je op de spotprent ziet: voorwerpen, symbolen, tekst

.....

.....

.....

I=Interpretatie (Dat betekent..)

Wie of wat stellen de figuren voor? Welke betekenis hebben de symbolen?

.....

.....

.....

B=Beoordeling (Ik vind..)

Ik vind de spotprent goed want.. Ik vind de spotprent niet goed omdat..

.....

.....

.....

A=Actualiteit (Dat slaat op..)

De spotprent gaat over de actuele situatie van

.....

.....

.....

Kijk voor Nederlandse cartoons in de dagbladen of de websites. Online zijn ook veel [internationale cartoons](#) te vinden.

Maak je eigen nieuwsquiz

De leerlingen maken in kleine groepjes een nieuwsquiz voor de klas. Ze gebruiken de berichtgeving over de Amerikaanse Verkiezingen voor het maken van de vragen.

Besprek klassikaal welke soorten vragen er in een nieuwsquiz zitten.

Bijvoorbeeld:

- Welk nieuwswoord is dat: lettergrepen van een woord dat veel in het nieuws was door elkaar gehusseld
- Bij een cartoon: Wat is de betekenis van deze cartoon?
- Bij een kopje of alinea: Welk woord ontbreekt?
- Bij een foto: Welk nieuws hoort bij deze foto?
- Bij reactie op nieuws: Op welk nieuws is dit een reactie?
- Vragen naar feiten
- Meningsvraag over het nieuws
- ...

Besprek hoe de leerlingen de quiz maken: met pen en papier, in wordbestand of met online quiztools zoals <http://www.kahoot.com>,

<https://nl.surveymonkey.com/mp/quiz/> of <http://www.onlinequizcreator.com/>

Overleg ook uit hoeveel vragen de quiz minimaal en maximaal moet bestaan.

Speel enkele quizzen klassikaal. De quizmakers bepalen of de overige leerlingen de quiz individueel, klassikaal of in teams spelen. Eventueel bedenken ze ook een prijs.